

Årsmelding 2021

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Forord

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. desember 2008, og forvaltningsmyndigheten er lagt til de berørte kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er ca. 156 km² og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2021 oppsummerer forvaltningens arbeid gjennom året.

Rollag, februar 2022

Tore Kravik
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren
Verneområdeforvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Postadresse: Postboks 325, 1502 Moss
Telefon: 32266816
E-post: hege.jaren@statsforvalteren.no
Hjemmeside: www.trillemarkarollagsfjell.no

Innhold

1	ADMINISTRASJON OG ORGANISERING	s. 4
2	STATUS OG AKTIVITETER I 2021	s. 5
2.1	Generelt	s. 5
2.2	Administrasjon og møteaktivitet	s. 5
2.3	Besøksforvaltning	s. 5
2.4	Informasjon og formidling	s. 6
2.5	Statens naturoppsyn (SNO) og politiet	s. 7
2.6	Tilrettelegging i verneområdet	s. 7
2.7	Tilrettelegging i randområdet	s. 8
2.8	Saker til behandling	s. 8
Vedlegg 1	Økonomisk tildeling ESS	s. 10
Vedlegg 2	Behandlede saker, Miljøvedtaksregisteret	s. 11

Administrasjon og organisering

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008. Forvaltningsmyndigheten er delegert til et statlig oppnevnt lokalt forvaltningsstyre.

Medlemmer til styret foreslås av de berørte kommunene, men oppnevnes formelt av Miljødirektoratet. Funksjonstiden for medlemmene følger kommunestyreperioden. Forvaltningsstyret står selv for konstituering. Verneområdeforvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Oslo og Viken, men har kontor i Rollag. Forvalter er underlagt styret i alle saker som angår forvaltning av verneområdet.

Det er etablert god og regelmessig kontakt mellom forvaltningsmyndigheten og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2021:

<u>Hovedmedlem</u>	<u>Vara</u>	<u>Kommune</u>
Tore Kravik (leder)	Kristian Hvaale	Nore og Uvdal
Anne Kristine Norman (nestleder)	Bård Sverre Fossen	Sigdal
Kjell-Tore Finnerud	Runolv Stegane	Sigdal
Frøydis Hansen Aasen	Marit Solberg	Rollag
Hellik Lislien	Olav Traaen	Rollag

Status og aktiviteter 2021

2.1 Generelt

Verneforskriften er førende for forvaltningen av verneområdet, og forvaltningsplanen utdyper og konkretiserer bestemmelsene i verneforskriften.

Lokal forvaltning og lokalt engasjement legger til rette for god kontakt med lokalmiljø og brukerinteresser, noe som bidrar til involvering av lokalt initiativ og medvirkning der dette er mulig. En betydelig del av henvendelsene til forvaltningen løses gjennom informasjon og dialog med brukerinteressene, og er derfor ikke alltid synliggjort gjennom formell saksbehandling.

Verdien av et forvaltningsstyre med lokal tilhørighet kommer til syne i form av ekte engasjement og lav terskel for kontakt mellom sekretariat, styre og brukerinteresser. Dette utnyttes ved at styret involveres i det løpende arbeidet med forvaltning gjennom informasjon og diskusjoner rundt prinsippaker og forventede problemstillinger. Dette bidrar til at styret får et bedre grunnlag for å gjøre vedtak i tråd med rammene som er gitt gjennom verneforskrift og forvaltningsplan, og at styret over tid opparbeider seg kompetanse som gjør forvaltningen mer forutsigbar over tid.

2.2 Administrasjon og møteaktivitet

Forvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren fungerer som faglig og administrativt tilknytningspunkt.

Det administrative arbeidet i 2021 har vært knyttet til løpende drift, henvendelser fra grunneiere og lokale initiativtakere, saksbehandling og møteaktivitet.

Forvaltningsstyret har i 2021 hatt 3 styremøter og en befaringssdag. Møteprotokoller, rapporter og annen forvaltningsrelevant informasjon legges ut på styrets nye nettside

www.nasjonalparkstyre.no/Trillemarka-Rollagsfjell, og saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

2.3 Besøksforvaltning

Arbeidet med besøksstrategi for Trillemarka-Rollagsfjell har ligget litt på vent på grunn av fokus på løpende saker, men er nå utarbeidet etter enkel mal og ble oversendt Miljødirektoratet for faglig godkjenning i desember 2021.

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for et verneområde, og skal vise hvilke tiltak som er nødvendig for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping.

Besøksstrategien skal ikke være en reiselivsstrategi. Besøksforvaltningen skal ha fokus på fellestiltak, ikke bedriftsretta tiltak. Ansvar for bedriftsretta tiltak ligger hos reiselivsnæringa, men det er naturlig at forvaltningsmyndighet og reiseliv samarbeider om overlappende tiltak som f.eks. brosjyrer og infomateriell. Vedtatt besøksstrategi vil være førende for det videre arbeidet med besøksforvaltning i verneområdet.

For Trillemarka-Rollagsfjell har målet med arbeidet vært å utforme en enkel og gjennomførbar strategi som balanserer verneverdier og brukerinteresser, og som knytter sammen allerede utførte tiltak med en fleksibel tiltaksplan som gir mulighet for å vurdere tiltak fortløpende ved behov og/eller etter innspill fra lokale initiativtakere. Besøksstrategien vil bli innarbeidet som et eget kapittel eller vedlegg i forvaltningsplanen ved neste rullering.

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat består av private grunneiendommer, noe som gjør at grunneierinteressene bør tillegges vekt i framtidig besøksforvaltning. Tiltaksbehovet er knyttet til løpende arbeid med implementering av merkevare, vedlikehold og oppfølging av utførte tiltak, løpende informasjon og samarbeid med lokale initiativtakere.

2.4 Informasjon og formidling

Ny besøksrettet nettside for Trillemarka-Rollagsfjell i tråd med designmanual for Norges Nasjonalparker er omsider en realitet.

Den «gamle» nettsiden vi hadde under samme domene har siden 2010 formidlet informasjon om natur, kultur og løpende forvaltning. Miljødirektoratet har lenge vært klare på at vi skal følge merkevaren de har utarbeidet for Norges Nasjonalparker. Det nye oppsettet medførte at vi har splittet informasjonen vi har hatt på Trillemarkasiden i en rent besøksrettet nettside med link til en egen styreside under en felles side for alle Norges nasjonalpark- og verneområdestyrer som skal samle forvaltningsrelatert informasjon. Det har vi nå gjort, og begge de nye sidene er operative:

www.trillemarkarollagsfjell.no

www.nasjonalparkstyre.no/Trillemarka-Rollagsfjell

Miljødirektoratet har videre opprettet «samleside» for alle nasjonalparker og større verneområder under www.norgesnasjonalparker.no. Trillemarka ble invitert med på laget, og er så langt eneste naturreservat som er med i denne oversikten.

Vi har fortsatt et lite opplag av brosjyren med oversiktskart i målestokk 1:75000 som ble trykket i 2009 og kulturminner rapporten fra 2012. Disse kan også lastes ned fra hjemmesiden.

Turkartet "Trillemarka-Rollagsfjell" dekker verneområdet med adkomstveier, men er ikke oppdatert med utvidelsene som har kommet til etter 2015.

Tekstsiden av kartet gir god oversikt over hva som finnes av overnatting og opplevelser både i og utenfor verneområdet. Kartet, som inngår i den nasjonale turkartserien, er lagt ut for salg på servicetorgene i de tre Trillemarka-kommunene, og distribueres ellers gjennom forretninger og nettbutikker som selger kartserien.

2.5 SNO og politiet

Statens naturoppsyn (SNO) ivaretar kontrollfunksjonen knyttet til gjeldende regelverk i verneområdet sammen med politiet. Samarbeidet mellom forvaltningsmyndighet og SNO lokalt fungerer godt med statusmøter ved behov og lav terskel for kontakt.

Politistillingen som ble opprettet for verneområdet har ikke vært besatt de siste årene, men er gjenopprettet i form av en kontakt hos Sør-Øst Politidistrikt, lokalisert på Hønefoss. Stillingen omfatter politiansvaret for Trillemarka både når det gjelder etterforskning, oppfølging av henvendelser fra Forvaltningsstyret, andre henvendelser, samt oppsynsvirksomhet.

Hovedtyngden av SNO sitt arbeid består i oppsyn knyttet til verneverdiene, kontroll av aktiviteter og motorferdsel, oppfølging av dispensasjoner gitt av forvaltningsmyndigheten og informasjon til brukere av området.

Det er i 2021 registrert ulovlig snøscooterkjøring i deler av verneområdet. Noe av dette er fulgt opp og anmeldt av lokalt politi, og SNO signaliserer økt fokus på dette framover.

Det er videre registrert og anmeldt ikke omsøkte gravearbeider i tilknytning til en løypestrase ved Vestmannskar.

SNO har bistått forvaltningen med tilretteleggingstiltak langs stien til Bufjellnatten i tråd med tiltaksplan og søknad om midler gjennom den årlige bestillingsdialogen. Søknad om å beholde ferdsestiller ved Madonnastien ble meldt inn og innvilget.

For nærmere opplysninger om SNO sitt arbeid i verneområdet, henvises det til [Årsrapport fra SNO 2021](#).

2.6 Tilrettelegging i verneområdet

Stier og løypestraser som var i bruk på vernetidspunktet er registrert og kartfestet gjennom forvaltningsplanarbeidet. Disse skal jfr. verneforskriften kunne merkes, ryddes og vedlikeholdes i samsvar med forvaltningsplanen. Dette gjelder også nødvendig motorferdsel ved stikking og oppkjøring av kartfestede skiløyper.

Ut over enkel merking og skilting av eksisterende stier og løyper etter lokalt initiativ og gjennom bestillingsdialogen med SNO, har forvaltningsstyret valgt å være forsiktig med kanalisering. Dette for lettere å kunne ta tak i problemer knyttet til ferdsel når behovet melder seg, og for å fordele trykket på de mange veiene som fører inn til området uten å gjøre «politikk» ut av det. Av samme grunn har styret valgt å ikke definere innfartsveier.

I 2021 ble det igangsatt arbeid med skilting og merking av sti til Slettefjell og tilretteleggingstiltak i form av klopplegging/bruer langs eksisterende sti og skiløype ved Vindolvatnet etter initiativ og søknad fra Grytelva hytteforening og Sigdal og Eggedal JFF. I begge disse tilfellene er det tiltakshaver/søker som er ansvarlig for gjennomføring og vedlikehold av tiltakene.

Deler av stien til Bufjellnatten er kloplagt i tråd med tiltaksplan og bestilte oppgaver gjennom den årlige bestillingsdialogen mellom forvaltningen og Miljødirektoratet. Arbeidet er utført av SNO.

Løypekjøringen i verneområdet ivaretas av privatpersoner og løypelag i samarbeid med kommunene. Løypene kjøres med snøscooter med slodd eller sporsetter etter kartfestede traséer.

2.7 Tilrettelegging i randområdet

Madonnaen på Bjørneskortenatten i Eggedal vestfjell er et mye brukt turmål både for innenbygdsboende, hyttefolk og tilreisende.

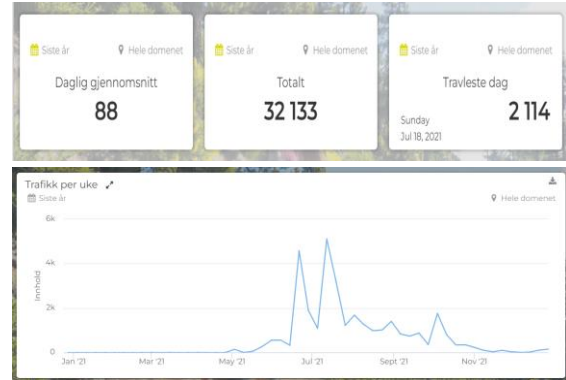

Madonnaen (foto Tom Benonisen)

Skulpturen, som ble satt opp i 2009, står 100 m fra vernegrensa og byr på panoramautsikt over store deler av verneområdet og tilgrensende områder.

Eggedal Turlag og Sigdal kommune har arbeidet med tilrettelegging og utbedring av sti og parkering for å kanalisere ferdselen og legge til rette for besøkende. Deler av stien er steinsatt av sherpaer. Forvaltningsstyret har tidligere støttet tiltaket med fondsmidler og søker årlig Miljødirektoratet om ferdsestiller langs stien for å få oversikt over ferdselen.

Telleren viste i overkant av 32 000 passeringer i 2021.

Madonnaen er et godt eksempel på hvordan ferdsel kan kanaliseres i randsonen til verneområdet samtidig som opplevelsen ivaretas i form av storslagen utsikt på godværsdagene.

2.8 Saker til behandling

Søknader om tillatelse til motorferdsel eller ulike typer tiltak i verneområdet blir behandlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften. Tiltak som ikke er hjemlet i verneforskriften blir vurdert etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§ 48) i naturmangfoldloven.

Gjennom god dialog med tiltakshaver i forkant av eventuelle tiltak/søknader legges det grunnlag for best mulige løsninger. Det skaper rasjonalitet for alle parter, og uaktuelle tiltak kan legges på is på tidligst mulig stadium samtidig som søkbare tiltak justeres for best mulig å ivareta verneverdiene. Dette innebærer at en del mulige avslag veiledes bort før det blir saker ut av det.

Flerårige dispensasjoner for motorisert ferdsel i verneområdet praktiseres når dette er naturlig, og mengden søknader vil derfor variere fra år til år. Løypekjøring langs etablerte traséer som er kartfestet i godkjent forvaltningsplan er direkte hjemlet etter § 4 punkt 5 i verneforskriften. Dispensasjoner for privat transport til husvære er gitt for et bestemt antall turer med krav om rapportering i etterkant. Innvilgede turer blir ikke alltid benyttet fullt ut, og rapporteringen viser at ca. 60-70 % av turene knyttet til gjeldende dispensasjoner benyttes.

I tillegg til motorferdsel knyttet til transport til eksisterende husvære, ble det i 2021 behandlet søknader knyttet til ombygging og tilbygg til eksisterende husvære, endret plassering av eksisterende bygning, oppføring av hundegård og tilrettelegging av stier/løyper. Det ble også gitt tillatelse til forskning i regi av Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO).

Alle søknader som er behandlet etter verneforskriften eller naturmangfoldloven (NML) blir fortløpende lagt inn i Miljøvedtaksregisteret www.miljovedtak.no (vedlegg 2)

Saker behandlet i 2021:

Hjemmel	Tekst	Inny	Delvis	Avsl	Annet
§ 5.1 (forskrift)	Tilbygg/utedo	2			
§ 5.2 (forskrift)	Ombygging/endring av tilbygg	1			
§ 5.3 (forskrift)	Tilrettelegging	3			
§ 5.12 b,d (forskrift)	Motorferdsel (snøscooter)	7	1		
§ 48 (NML)	Forskning	1			
§ 48 (NML)	Utvidelse terrasse	1			
§ 48 (NML)	Hundegård	1			
§ 48 (NML)	Endret plassering av bygg	1			

Vedlegg 1

Oversikt over søknad og økonomisk tildeling gjennom Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter (ESS) 2021.

Søknad om midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

TILTAK						
Søkes det på vegne av statsforvalter eller verneområdeforvalter? ☒ Verneområdeforvalter ☐ Statsforvalter						
Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Ferdsestellere til Madonnastien	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Forvaltningsm.	1
2	Skilting/merking av sti til Slettefjell	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Forvaltningsm.	8 000
3	Tilrettelegging av sti Buvatnet/Storvatnet	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Lokalt SNO	2 000
4	Klopplegging av stien til Bufjellnatten	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Lokalt SNO	40 000
						50 001

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Oversikt	Søknad	Saksbehandling	Rapport
----------	--------	----------------	---------

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Ferdsestellere til Madonnastien	Annet		Forvaltningsmyndighet	Svar kommer fra SNO sentralt v/Randi Boe.
2	Skilting/merking av sti til Slettefjell	OK	8 000	Forvaltningsmyndighet	
3	Tilrettelegging av sti Buvatnet/Storvatnet	OK	2 000	Forvaltningsmyndighet	
4	Klopplegging av stien til Bufjellnatten	OK	40 000	Lokalt SNO	
Antall: 4			50 000		

Vedlegg 2

Oversikt over behandlede saker 2021 som ligger i [Miljøvedtaksregisteret](#)

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
Tilbygg til hytte ved Vomtjønn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	09.12.2021	Verneområder
Endret plassering av seterhus på Nord Gaulen i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon ! Flere vedtak på samme sak	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	02.06.2021	Verneområder
Oppføring av hundegård i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	02.06.2021	Verneområder
Forskningsaktivitet i Trillemarka-Rollagsfjell NR, NIBIO, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	02.06.2021	Verneområder
Transport med snøscooter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	13.03.2021	Verneområder
Endring av tilbygg på hytte i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon ! Flere vedtak på samme sak	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Bygging av utedo på Minneskleiv i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Rydding av løypetrase i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Skilting og merking av sti til Slettefjell i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Tilretteleggingstiltak ved Vindolvatnet i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Utvidelse av terrasse ved tilbygg til hytte i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	12.03.2021	Verneområder
Motorferdsel til hytte ved Ytrevatn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon	Last ned vedtak	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.02.2021	Verneområder

Vedtaksstittel	Dokument	Myndighet	Dato	Tema
<u>Motorferdseil til husvære ved Vardefjellsetra i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.02.2021	Verneområder
<u>Motorferdseil i forbindelse med måking av tak på hytte i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	11.02.2021	Verneområder
<u>Motorferdseil i forbindelse med tilbygg på hytte i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	29.01.2021	Verneområder
<u>Motorferdseil til hytte ved Geiteskalltjønn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	27.01.2021	Verneområder
<u>Motorferdseil til hytte ved Storli i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	22.01.2021	Verneområder
<u>Motorferdseil til skogshusvære ved Rollagstjønn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>	<u>Last ned vedtak</u>	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell naturreservat	20.01.2021	Verneområder

Norges nasjonalparker

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Mellom de to dalførene Sigdal og Numedal ligger Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Området består hovedsakelig av gammel skog som er lite påvirket av mennesker i nyere tid.

Her kan du oppleve naturskog med stor variasjon i vegetasjon og arter i et landskap som strekker seg fra dype bekkekløfter til myrlendt gammelskog og snaufjell med vidt utsyn. Sammen med setermiljøer og kulturminner som vitner om generasjoners bruk av utmarka utgjør dette et sammenhengende skogområde som er rikt både på naturverdier og kulturhistorie.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim